

Vítám Vás srdečně na výstavě obrazů Martiny Lupačové Švarcové

Žena smíchu i člověk zahloubanosti, Martina tady dnes představuje novou sérii maleb vytvořených částečně pomocí válečku. Používat tuto techniku ji napadlo jednoho večera těsně před spaním, kdy k lidem často chodí zprávy řekněme z hlubší vrstvy vědomí. Myslím, že tato zpráva byla dobrým nápadem, autenticky korespondujícím s jejím stavem a je dobře, že byla jako dobrý nápad rozpoznána a uchopena, i když někomu by se to mohlo zdát jako schovávání se za usnadnění. Autorka se uchýlila k tomu nejlepšímu, co zrovna pokládala za prospěšné, a to je tak, jak to je. Co vlastně mohla dělat?

Oproti předchozím obrazům, které byly více konkrétní a figurální je zde patrný posun k volnosti, otevřenosti, plutí a abstraktní formě vyjádření. I když zdaleka nejde o abstrakce, pořád ještě vidíme na plátnech páva, kánoe, svatbu s postavami ženicha a nevěsty, objevuje se tu více a jasněji nepravidelná struktura rytmizovaných skvrn. Společné téma obrazy nemají, Martina maluje, co zrovna vidí a žije, jakési podvědomé příběhy, které přicházejí samy.

Asi bych se měl zmínit o Peru, i když k uvolnění formy došlo ještě před cestou a většina dnes prezentovaných obrazů vznikla dříve. Martina se připravovala na cestu do Amazonského pralesa za tamními šamany a duchovními rituály poměrně dlouhou dobu. Nacházela se v jisté poněkud tísnivé duševní situaci. Je to žena smíchu a člověk zahloubanosti - silná, ale citlivá bytost. Dopoledne duchovní cesta, odpoledne malování. Jindy jóga, španělština. Jak sama řekla: Tak na dožití. Myslela si, že to tak půjde do konce jejího života. A hle, v džungli jí bylo dáno mocné otevření a našla velikou lásku. Inu.

A teď několik volných asociací: připadá malířce, že se hmota tvořící věci kolem nás, ukázala jako jedna energie? Vždyť perspektiva výjevů (krajina, postavy, obličeje) zůstala jinak téměř nezměněna. Je to známka pokroku? Anebo se ono rozmlžení týká pohledu pozorovatele a odkazuje na něj? První náznak toho prvku chaosu rozrušujícího a překrývajícího povrch fyzických objektů jsem u ní zahlédl na velkém obraze nazvaném Přirozená lehkost bytí, který se mi velmi líbí. Objevují se na něm poletující pířka a bubliny. Za nimi je útes nad mořem, který se ve spodní části rozplývá, jakoby byl v jiném světě, v paralelní dimenzi, která je zde, přístupná odsud a zároveň jinde. Naznačení zkušenosti, že zářný prostor mysli je neomezený a relativní? Na druhou stranu jakoby v obrazech po Peru vystupovaly ostřejší kontury a v nich rostliny, Martina se také více vrací ke štětcí. Je to tedy důkaz nalezení něčeho podstatného ve víru hry? Ukáže to čas anebo naopak tkví to v bezčasí a jevy to rozmyjí? To já nevím.

MgA. Jan Karpíšek, Brno, 14.5.2008